

Szanowni Państwo, Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji.

9 marca 2022 r. petycja P10-12/22 z dnia 22 lutego 2022 r w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w celu umożliwienia wypłaty odsetek od zaniżonych emerytur dla osób urodzonych w 1953 r. została skierowana do rozpatrzenia przez Waszą Komisję.

Wyrokiem z dnia 6 marca 2019 r. Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017 r., w zakresie, w jakim dotyczy urodzonych w 1953 r. kobiet, które przed 1 stycznia 2013 r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji.

Ustawodawca Ustawą z dnia 19.06.2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U. z 2020 poz. 1222), która weszła w życie 10.07.2020 r., wprowadził nowelizację, która pozwoliła na przeliczenie świadczeń emerytów urodzonych w 1953 r. na korzystniejszych zasadach.

Pomimo wydania ustawy, która precyzyjnie nie reguluje kwestii odsetek, a jedynie wskazuje termin wydania decyzji z urzędu nie można uznać by ustawa nowelizująca miała charakter kompleksowy. Z winy bowiem działania organów państwa – nie obywatela – doszło do zbyt późnego i niezasadnego niewypłacenia należnego świadczenia, co winno łączyć się z obowiązkiem uiszczenia odsetek przez ZUS. Zakład Ubezpieczeń Społecznych sam nawet nie rozstrzyga o odsetkach. Na złożone pismo ZUS odpowiada odmownie, co znów wiąże się ze złożeniem odwołania do sądu od decyzji ZUS.

Sam organ rentowy stwierdził w decyzji po wyroku TK, że decyzja została wydana z naruszeniem prawa. ZUS jest zobowiązany wypłacić odsetki, skoro przez tyle lat zaniżył niezgodnie z prawem emeryturę (niezgodnie, bo przepis art. 25 nie był od początku obowiązującym w Polsce prawem, co jedynie później potwierdził Trybunał Konstytucyjny, tzw. wyrokiem deklaratoryjnym).

Jeśli obywatel nie opłaci w terminie składek, automatycznie zostają naliczane odsetki za zwłokę na zasadach i w wysokości określonej w Ordynacji podatkowej.

VII U 3670/19 - wyrok z uzasadnieniem Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie z 2020-01-15 "przyznaje D. H. prawo do odsetek ustawowych za opóźnienie w wypłacie kolejnych rat emerytury za okres od dnia 20 października 2013 r. do dnia zapłaty, uznając, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za opóźnienie w ustaleniu ostatniej istotnej okoliczności niezbędnej do wyrównania emerytury i przyznaje jej prawo do wyrównania emerytury od dnia 20 października 2013 r."

Podczas 13 posiedzenia Senatu, Wiceminister MRiPS Stanisław Szwed sam powiedział "Zatem można to potraktować tak, że w tej kwocie mieszczą się też odsetki."

Cytuję:

"Senator Wadim Tyszkiewicz:

Panie Ministrze, mam pytanie od swoich wyborców. Chyba że mi to gdzieś umknęło...

Chodzi o naliczanie... wypłatę odsetek. Państwo korzystało z naszych pieniędzy od 2013 r. – tak piszą do mnie wyborcy. Wartość pieniądza drastycznie spadła. Czy jakieś odsetki od tego zgromadzonego kapitału będą wypłacane, czy nie?

Drugie pytanie dotyczy dziedziczenia. Moi wyborcy piszą, że czas płynie, bardzo często są to osoby starsze, niepewne jutra i one pytają o dziedziczenie tych należności, które przecież tak szybko nie zostaną wypłacone. Dziękuję bardzo.

Odpowiedź Pana Ministra Szweda "Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Stanisław Szwed:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

W tym przypadku dziedziczenia nie ma. Mówimy o systemie emerytalnym, w którym nie występuje system dziedziczenia. Tak że tutaj, w tym przypadku, tego nie ma. Te różnice, które są wyliczone... Jeśli chodzi o kwotę wyrównawczą na poziomie prawie 12 tysięcy zł, to jest to wyliczone – ta różnica między tym okresem przejścia – średnio. Zatem można to potraktować tak, że w tej kwocie mieszczą się też odsetki. No, ale tu, przy liczeniu tego mechanizmu wyrównania, jest zastosowany inny mechanizm."

Posiedzenie: 13. posiedzenie Senatu RP X kadencji 1 i 2 lipca 2020 r.

Stenogram:

<https://www.senat.gov.pl/prace/posiedzenia/przebieg,541,1.html?fbclid=IwAR3i8K2Cp6tAdgDmdHL2cjGbzL8LTvAhwAoOJzx5dBpOh46kPePmKTNM9A4>

Oczekujemy, że Konstytucja RP będzie szanowana i egzekwowana, art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, który stanowi, że wszyscy są równi wobec prawa i wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. Prosimy o rzetelne i pozytywne rozpatrzenie złożonej petycji i zawnioskowanie do podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w celu umożliwienia wypłaty odsetek od zaniżonych emerytur dla osób urodzonych w 1953 r. Dziękujemy.

Jednocześnie, informuję że sytuacja emerytów z rocznika 1953 **jest zróżnicowana, a problem nadal istnieje**. Różnice biorą się głównie z daty, w jakiej dana osoba zdecydowała się złożyć wniosek o ponowne ustalenie emerytury po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego. Ten niekorzystny przepis art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej doprowadził do zróżnicowania. Emerytki z rocznika 1953 zostały podzielone, gdyż jednym liczone jest dożycie wynoszące 254 miesiące, a innym – 209 miesięcy. Zasady wyliczeń powinny uwzględniać zwaloryzowanie kwot składek emerytalnych i kapitału początkowego oraz uwzględnienie wskaźnika długości życia adekwatnego do obecnego wieku osób uprawnionych do świadczeń czyli jednakowych dla wszystkich.

Wiceminister MRiPS, Stanisław Szwed na składane interpelacje odpowiada " Nowy system emerytalny premiuje osoby o dłuższym stażu ubezpieczeniowym, a tym samym świadczenia osób, które wcześniej zakończyły aktywność zawodową, mogą być niższe". Tymczasem nowy system premiuje osoby o wyższym kapitale zapisanym w ZUS oraz o późniejszym momencie wystąpienia z wnioskiem o emeryturę, szczególnie po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego. Uważamy naszym skromnym zdaniem, że Ustawa po raz kolejny jest sprzeczna z Konstytucją.

W imieniu pokrzywdzonych emerytek r 1953, z poważaniem